

Agrilus mendax

Rönnpraktbagge

Skalbaggar, Praktbaggar

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Buprestidae (praktbaggar), **Släkte:** *Agrilus*, **Art:** *Agrilus mendax* - rönnpraktbagge Mannerheim, 1837 **Synonymer:**

Kännetecken

En långsmal, vacker art med bronsfärgad översida och starkt grönglänsande undersida. Kroppslängden är 12 mm. Antennerna är ganska korta.

Utbredning och status

Påträffades i Dalarna 1917 och återfanns sedan först 1980 vid Leksand. Riktade eftersök sedan dess har resulterat i ett tiotal kända lokaler i Västmanland, Dalarna och Hälsingland. På flera lokaler är dock endast gnagspår påträffade. Arten är närmast känd från södra Finland och Baltikum. Världsutbredningen är begränsad till de östra delarna av Europa från Tyskland till västra Ryssland.

Ekologi

Larvutvecklingen sker i dött eller skadat kambium på stammar av medelgrova rönnar i öppen eller halvöppen miljö, t.ex. i sydvända lövskogsrika bergssluttningar. Angrepp har främst påträffats i samband med älgskador på stammarna eller på sydsidan av rönnar som friställts i samband med avverkningar, men även i stam- och grendelar högre upp i äldre träd. De slingrande, smala larvgångarna ligger tätt intill varandra inom begränsade avsnitt av stammarna. Samma delar kan angripas flera år i rad. Larvutvecklingen är tvåårig och förpuppningen sker i början av juni. Den fullbildade skalbaggen visar sig från mitten av juni sittande på klenare rönnstammar och på rönnblad. Träden överlever ofta fleråriga angrepp av arten.

Hot

Arten är på grund av sin begränsade utbredning och sina individsvaga populationer känslig för förändringar, främst i form av igenväxning. Arten kan även hotas genom att klenare rönnar huggs ut för t.ex. flisning.

Åtgärder

Allt bör göras för att skydda rönnar på lokaler med angrepp. I detta skydd ingår även att man röjer upp i bestånden så att arten inte skuggas ut. I samband med flisning av lövträdsvirke inom det aktuella området bör rönn sparas.

Naturvård

Konventioner: Skogsstyrelsens signalart

Åtgärdsprogram: Avslutat

Litteratur

Bily, S. 1982. The *Buprestidae* (Coleoptera) of Fennoscandia and Denmark. *Fauna Ent. Scand.* 10: 77–78.

Ehnström, B. 1983. Faunistiska anteckningar om trädskalbaggar. *Ent. Tidskr.* 104: 76.

Kangas, E. 1942. Forstentomologische Studien an einigen Laubhölzern. *Ann. Ent. Fenn.* 8: 143.

Kangas, E. 1947. Studien über die *Agrilus*-Larven (Col. *Buprestidae*). *Ann. Ent. Fenn.* 13: 107–110.

Krogerus, R. 1922. Studien über *Agrilus*-Arten. I–II. *Not. Ent.* 11: 10–14
Lundberg, S. 1983. Biologiska notiser om några svenska praktbaggar. *Ent. Tidskr.* 104: 82.

Författare

Bengt Ehnström 1999. Rev. Håkan Ljungberg 2016. © ArtDatabanken, SLU 2006.